

عنوان مقاله:

مفهوم شناسی و ارائه الگوی فرماندهی مطلوب در ایران باستان بر اساس روایت شاهنامه فردوسی با تمرکز بر روایت جنگ بزرگ کیخسرو با افراسیاب

محل انتشار:

فصلنامه مدیریت نظامی، دوره 22، شماره 85 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 34

نویسنده:

محمد رضا ایروانی - استادیار دانشگاه افسری امام علی (ع)، دکتری زبان و ادبیات فارسی، (نویسنده مسئول) Irvani1980@yahoo.com

خلاصه مقاله:

پژوهش حاضر به منظور ارائه الگوی فرماندهی مطلوب در ایران باستان بر اساس روایت شاهنامه فردوسی با تمرکز بر روایت جنگ بزرگ کیخسرو با افراسیاب انجام شده است. این پژوهش، از نظر فایده و هدف از نوع تحقیقات کاربردی، از نظر رویکرد، از نوع کیفی بر پایه پارادایم تفسیری و از نظر ماهیت و نوع مطالعه، از نوع اکتشافی است. جامعه آماری مورد مطالعه کلیه ابیات شاهنامه با محوریت روایت جنگ بزرگ کیخسرو با افراسیاب است. راهبرد تحقیق بر اساس راهبرد داده بنیاد است که با استفاده از این روش، تعداد مفاهیم حاصل در قالب ۸۱۵ گزاره کلی و ۱۱۳۸ مفهوم و کد مرتبط با فرماندهی مطلوب به دست آمد که در قالب ۱۶ مضمون و ۶۶ بعد در قالب پارادایم ساختارمند نظریه داده بنیاد پیاده سازی شد. برابر نتایج این پژوهش، مقوله «منش و شخصیت و توانایی فرمانده» مقوله محوری در فرماندهی مطلوب در ایران باستان بر اساس روایت شاهنامه است که تمام مقولات دیگر در پیوند با آن معنا و مفهوم پیدا می نمایند. شرایط علی «منش و شخصیت و توانایی فرمانده»، خدامحوری و دین باوری است. بسترها و عوامل زمینه ای موثر شامل ایرانیان (مردم، شاه و پهلوانان و کشور ایران زمین) و انگیزه های آغاز و تداوم جنگ است. مقوله های نظم و سازماندهی، بسیج منابع و امکانات، هدایت و کنترل موثر عملیات رزم و نبرد، به کارگیری تاکتیک ها، راهبردها و روش های جنگی، مشورت در امور فرماندهی و مدیریت جنگ، دشمن شناسی، مذاکره و ارتباط و تعامل موثر و طلایه و گشتی فرستادن و کسب اطلاعات با رعایت اصول تامینی و امنیتی، به عنوان راهبردهای محوری تعامل و کنش در الگوی فرماندهی مطلوب اتخاذ شده که تحت تاثیر مقوله های کشورهای بیگانه و تاثیر عوامل محیطی (دخالت عناصر طبیعی و غیرطبیعی) به عنوان شرایط مداخله گر در راهبردهای تعامل و کنش در این پارادایم محسوب می شوند. پیامد راهبردهای تعامل و کنش سرانجام منجر به پیروزی ایرانیان (و چیرگی نهایی نیکی بر بدی خواهد شد. جایگاه و روابط هر یک از این مضامین در قالب الگو و مدل پارادایم مشخص و شش قضیه مرتبط ارائه گردیده است.

کلمات کلیدی:

نظریه داده بنیاد، فرماندهی مطلوب، ایران باستان، ابوالقاسم فردوسی، شاهنامه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1535166>

